USING MODERN EDUCATIONAL TECHNOLOGIES TO DEVELOP STUDENTS' INDEPENDENT LEARNING SKILLS

Rustamova Gavhar G'ayrat qizi
Teacher at School No. 4, G'ijduvan District, Bukhara Region

Abstract

This thesis addresses the development of students' independent learning skills through the use of modern educational technologies. It analyzes the pedagogical opportunities for developing students' activity, independent thinking, and competencies in searching for and analyzing information and drawing conclusions during the educational process.

Keywords

pedagogy, educational technologies, independent learning, student activity, competence, pedagogical process.

ZAMONAVIY TA'LIM TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH ORQALI O'QUVCHILARNING MUSTAQIL TA'LIM OLISH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH

Rustamova Gavhar G'ayrat qizi
Buxoro viloyati G'ijduvon tumani 4-maktab o'qituvchisi

Annotatsiya. Mazkur tezisda zamonaviy ta'lim texnologiyalaridan foydalanish orqali o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish ko'nikmalarini rivojlantirish masalasi yoritiladi. Ta'lim jarayonida o'quvchining faolligi, mustaqil fikrlashi, axborotni izlash, tahlil qilish va xulosa chiqarish kompetensiyalarini shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari tahlil qilinadi.

Kalit so'zlar: pedagogika, ta'lim texnologiyalari, mustaqil ta'lim, o'quvchi faolligi, kompetensiya, pedagogik jarayon.

Kirish. Zamonaviy ta'lim tizimida asosiy e'tibor o'quvchining tayyor bilimni yod olishi bilan cheklanmay, bilimni mustaqil egallashi, uni amaliy vaziyatlarda qo'llashi va

o‘z faoliyatini baholay olishiga qaratilmoqda. Ta’lim jarayonining bunday tashkil etilishi o‘quvchilarda mustaqil fikrlash, izlanish va mas’uliyatni shakllantirishga xizmat qiladi. Shu nuqtayi nazardan zamonaviy pedagogik texnologiyalardan oqilona foydalanish muhim ahamiyatga ega.

Asosiy qism. Mustaqil ta’lim o‘quvchining o‘qituvchi tomonidan belgilangan maqsad va vazifalar asosida bilimlarni izlash, o‘zlashtirish, tahlil qilish va amaliyotda qo‘llashga qaratilgan faoliyatidir. Mustaqil ta’limni tashkil etishda o‘quvchining yoshi, qiziqishi, bilim darajasi va individual imkoniyatlarini hisobga olish zarur.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar tarkibiga muammoli ta’lim, loyiha metodi, kichik guruhlarda ishlash, “aqliy hujum”, klaster, taqdimot, interaktiv topshiriqlar va raqamli ta’lim vositalarini kiritish mumkin. Mazkur metodlar o‘quvchini dars jarayonining faol ishtirokchisiga aylantiradi.

Muammoli ta’limda o‘quvchiga tayyor javob berilmaydi. Aksincha, muayyan muammo yoki savol taqdim etilib, uning yechimini izlashga yo‘naltiriladi. Bunda o‘quvchi mavjud bilimlarini ishga soladi, turli fikrlarni taqqoslaydi va o‘z xulosasini asoslaydi. Shu jarayon mustaqil fikrlash ko‘nikmasining rivojlanishiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

Loyiha metodida esa o‘quvchi ma’lum bir mavzu bo‘yicha mustaqil yoki guruh tarkibida izlanish olib boradi. Ma’lumot to‘playdi, ularni saralaydi, qayta ishlaydi va yakuniy natijani taqdim etadi. Ushbu metod o‘quvchining nafaqat bilimini, balki rejalashtirish, hamkorlik qilish, muloqotga kirishish va natijani baholash ko‘nikmalarini ham rivojlantiradi.

Raqamli texnologiyalardan foydalanish mustaqil ta’lim uchun qo‘shimcha imkoniyat yaratadi. Elektron darsliklar, ta’lim platformalari, videodarslar va interaktiv topshiriqlar o‘quvchiga kerakli ma’lumotni izlash va mavzuni qayta o‘rganish imkonini

beradi. Biroq raqamli vositalardan foydalanishda maqsadga muvofiqlik va axborotning ishonchliligiga alohida e’tibor berish lozim.

O‘qituvchining vazifasi faqat axborot yetkazish emas, balki o‘quvchining mustaqil faoliyatini tashkil etish va unga metodik ko‘mak berishdan iborat. Buning uchun darsda ochiq savollar, ijodiy topshiriqlar, tadqiqot elementlari va refleksiya usullaridan foydalanish maqsadga muvofiq.

Mustaqil ta’lim samaradorligini baholashda faqat yakuniy natijaga emas, balki o‘quvchining izlanish jarayoniga ham e’tibor qaratish kerak. O‘quvchining topshiriqni rejalashtirishi, manbalardan foydalanishi, fikrini asoslay olishi va xatolarini tahlil qilishi ham baholash mezonlariga kiritilishi mumkin.

Xulosa. Zamonaviy ta’lim texnologiyalaridan maqsadli foydalanish o‘quvchilarning mustaqil ta’lim olish ko‘nikmalarini shakllantirishning muhim pedagogik shartlaridan biridir. Muammoli ta’lim, loyiha metodi, interaktiv usullar va raqamli vositalarni uyg‘unlashtirish o‘quvchining bilish faolligi va mustaqil fikrlashini rivojlantirishga yordam beradi. Bunda pedagog ta’lim jarayonini o‘quvchining individual imkoniyatlariga mos tashkil etishi, mustaqil izlanish uchun sharoit yaratishi va natijalarni muntazam tahlil qilib borishi zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O‘zbekiston Respublikasi. “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonun.

2. Azizxo‘jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent.

3. Ishmuhamedov R.J., Abduqodirov A.A., Pardaev A. Ta’limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent.

4. Tolipov O‘.Q., Usmonboyeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari. – Toshkent.